

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagor)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SETMANA DE DIJOUS A DIJOUS

ENCARE no sabérem si las maniobras ó exercicis de tiro de l'esquadra á San Sebastián, serán una cosa ú altra, ó si no més serà un passeig marítim.

Així el ministre de Marina 's sangra ab salut, perque si deya naps y resultessin cols, faria un paper poch illudit.

Y de totas maneras ja deu tenir por de no sortir massa airós en aixó que no se sab qué serà, ni ahont serà, ni quan serà, perque ja 's diu que 'l duch de Veragua té 'l propòsit de demitir.

Si la dimissió resulta efectiva, lo millor que podrà fèr 'l govern, en lloc de pensar en la creació de nous ministeris, suprimí 'l de Marina.

¿No's va suprimir 'l ministeri d' Ultramar perque apenas ens quedavam colonias? Donchs que suprimixin el de Marina perque apenas ens queda esquadra, y la que tenim no donarà gayre més feyna al ministeri de la Guerra, del que podria dependre.

¿Que la marina de guerra ha de creixer? Ja ho sabérem; que creix i quan la creixensa ho fassí necessari, allavars se veurà si precisa un ministeri.

L'embajada turca ja es fora. Ara voldríam que algú 'ns espliques perque ha vingut. Cabalment ara que aném de capa caida, vení nadà menys que una embajada d'un imperi d'Europa, per veure toros y fer àpats, se 'n fa un xich estranyot.

Aquesta cedaceria nostra, molt serà que no la tinguí algun diputat, y allavoras ens explicaran lo que ara no sabérem. Pero d'aquí á allavoras passaran algunas senmanes, mentrestant els turchs y 'ls francesos podràen desavenir-se en alguna qüestió que ja 's hi fa enardí les sanchs, y en aquest cas, com nosaltres som vehins de França... qui sab si s'armaria un bullit del que nosaltres en podríam sortir es-caldats.

De més verdas se 'n maduran. Perque, francament, no som pas tan guapos perque vingui una embajada turca, no més á mirarnos las fesomias!

A Oviedo han rebut al ministre de Gracia y Justicia tirantli coloms, flors y fins versos. Vaya que ni que sigués una batillarina.

Y al de Gracia y Justicia fer aixó! ¡Al ministre que de tots es el que té de fer més la cara de jutje, perque es el que fa anar rectes als jutjes!

Com que personalment no 'l coneixém, potser que li fa massa la cara seria y li fan aquestas monadases per posarlo rialler.

Si ha sigut aquest el motiu, no tenim més que dir als ovacionistes d'Oviedo, que un'altra vegada pensin en nosaltres pels versos, y si volen fins els hi donarémos posats en solfa.

En Polavieja, una Memoria; el pare Font, un'altra Memoria; en Silvela, un article que es un'altra Memoria.

L'ocupació dels memorialistes ara priva molt. La del pare Font, per més que sembli que aixó de font porta aigua, no 'n porta; lo que sembla que portarà es un aixam de frares de Filipinas.

Els pagesos ja poden exclamar: ¡Adeu cullitas de fabas y pésols! Uns frares cridan als altres y no 's salvarà una sola tavella.

El marqués de Cerralbo se 'n ha anat á Vichy á pendre les aiguas y de allí se 'n anirà á Venecia á saludar á D. Carlos. ¡Quina barretada li deurà fer!

—Eminencia, aixó s'embruta.
—Deixi fer, pare Benet:

mentres la paga no 'ns falti...
—Té rahó, Deu n' hi doret.

No dich jo! Per fer un saludo anar de Vichy á Venecia, deurá ser un saludo que potser se veurá des de les cims de las montanyas de Catalunya y de Navarra.

Ara, fora dels cims, ningú se 'n adonará.

Encare no ha passat la moda dels Jubileus. A Madrid se n' ha celebrat un en el que hi han pres part unes trencents persones, la majoria del bell sexe. Pero hi havia un masclle capás de desemparellar-se de tota aquella majoria. Era l'exministre de la Guerra, general Azcárraga.

Fora d'Espanya deuen dir: ¡Quin general més particular!

L'assumpto dels dos cantius espanyols que tenen els moros, ja es una historia massa llarga. Si alguna nació estranjerà 'ns tingüés de reclamar á nosaltres alguna cosa, encare que no fos tan justa com la que nosaltres reclamem, ja faríá temps que fora dat y benehit.

L'oració es per passiva; las reclamacions son d'Espanya, y aquestas son figas d'un altre paner.

Una noticia de la qual ja 'ls ne parlarém potser més endavant.

L'elefant del Parch està d'enhorabona.

Sembla que 'ls caixals li han crescut y fins la trompa.

UNA LLISSÓ

RECH que la direcció regional del federalisme català 's curará de buscar novas aventuras, en vista de lo que li ha ocorregut després de la publicació de aquell famós manifest, proclamat als catalanistes y regionalistes aliats naturals dels republicans federaus de Catalunya, y del qual ens ocupavam en nostre passat número.

Un pas més en fals ni més impremeditat no pot donarla la direcció de un partit polític, que vulgui passar plassa de serio.

Perque allò de anar á la casa agena ab els brassos oberts y trobarse ab que ningú s'hi llença, quedant-se al revés tothom parat y plé d'extranyaesa, es lo que li ha succehit en la present ocasió al malaventurat Consell regional federalista de Catalunya que actua baix la presidència del Sr. Vallés y Ribot.

Ni 'ls catalanistes, ni 'ls regionalistes s'han presat á suscriure l' pacte de aliança ab que se 'ls brindava, en un document públic y solemne. Tots s'han mantingut quiets y reservats. El que més ha declarat que considerava l' aliança impossible, y que tot lo més que 's podia admetre era una *aproximació*.

¿Y qué vol dir en política práctica, una *aproximació*? Res, enterament. Perque encare que vulguin establir corrents de simpatía entre 'ls que pretenen aproxiarse, aqueixa *aproximació* may será total ni completa, mentres entre uns y altres s'hi aixequin

las valls que separan als catalanistes y regionalistes dels federaus.

Poch importa què uns y altres abominant dels abusos del centralisme aspirin á obtenir l'autonomia de las regiôns històriques, puig fins questa qu'es entre ells l'única comunitat d'aspiracions, resulta, si bé 's considera, més apparent que real.

En efecte, Catalanistas y autonomistas que en totes las seves declaracions s'han abstingut de declarar-se respecte á la forma de govern, cap inconvenient han de tenir—y ningú d'ells negarà la nostra asserció—in alcansar l'autonomia de Catalunya de mans de l'actual monarquia, ni del mateix Carles VII que vingués á donalsela. ¿Y podrán may els federaus, si son republicans y democràtics com els hi obliga á serho la seva historia de sempre, admetre aquest regalo de semblants personatges? No considerarían l'autonomia de Catalunya aixís alcansada més com un castic que com un benefici?

Federacions reaccionaries poden existir; Repùblicas democràtiques reaccionaries no's concebeixen.

Donchs, en canvi, si 'ls catalanistes y regionalistes obtinguessin lo que prenen en la forma indicada, per ben pagats y satisfets se donarien, molt més, la major part d'ells, d'alcansar-ho lligat ab la República y ab la democracia, perque la major part d'ells miran endarrera, suspiran per las institucions de l'Edat mitja, son reaccionaries, y volen, segons frasse felís de 'n Pi y Arsuaga en un meeting de Mataró «la llibertat de Catalunya y l'esclavitut dels catalans.»

No se'm oculta que hi haurà regionalistes y catalanistes que protestaran indignats de aqueixa afirmació meva, declarantse lliberals de cor y fins republicans de convicció, y á pesar de tot partidaris de las solucions regionalistes y catalanistas.

Pero á n'els tals jo 'ls diré, que aixís com una flor no fa istiu, tampoch ells donarán may color republicà ni perfum democràtic, á lo que ha nascut y creix y 's desarrolla, fora enterament de tota realitat democràtica y republicana.

Tal com un xáfech d'ayqua dolsa no trau un àtom de salabro de las aygues del mar, aixís ells per més que pretengen influir en el catalanisme, en sentit adelantat, han de conseguir rebaixar un punt la seva salabro reaccionaria.

Jo m'guardaré molt de deixar de reconeixer la bona fé que 'ls impuls; pero si haig de dir que viuen lamentablement equivocats, y fins ho demostraré ab un breu argument.

Diguin: ¿no admeten per ventura en tota la seva integratit las bases de Manresa que forman la bandera única del catalanisme? Donchs si las admeten, meditínlas y no deixarán de observar l'esperit anti-democràtic qu'entranyen en algunas de las seves prescripcions.

La democracia proclama y practica l'sufragi universal, individual y directe com á font y origen de tots els poders constitutius: en canvi 'ls catalanistes volen el sufragi per caps de familia y agrupacions gremials, forma antiquada y regressiva, que desconeix y vulnera un dels primers drets del individuo.

La democracia proclama la llibertat religiosa, y 'ls catalanistas no passan més enllà del *statu quo actual* qu'és, com tothom sab, una vergonyosa tolerància. Y tant en la massa de las sanchs tenen las seves aficions capellanesques, que fins ara no s'ha vist, entre las moltes publicacions catalanistas que veuen la llum, un sol exemple de un periódic que ataquí un abús dels infinitis que comet el clero en el nostre país.

Y aixís en tot lo demés.

De manera que 'ls que creyente individualment republicans y democràtics, se proclaman catalanistas ó regionalistes, han errat el camí y no anirán mai allá hont ells vulguin, sino allí ahont els portin els que pesan més qu'ells, que son els que tenen en abono de la seva justa y legítima preponderancia la fidelitat á las bases reaccionaries de Manresa, que constitueixen la bandera de aquellas agrupacions.

Vegi, donchs, ab tot aixó, si anava ben errat de comptes el Consell regional federalista de Catalunya, al desentendres de cop y volta, y sense motiu justificat, de tota intel·ligencia ab els partits republicans afins, perra oferir un pacte de aliança als regionalistes y catalanistas, els quals després de tot han fet allò del ditxo: *ni menos se l'escuchen*.

¿Y per què havia de donar un pas tan en fals?

Senzillament perque avuy el catalanisme y 'l regionalisme semblan estar de moda, senzillament perque devia enlluernar als federaus, la seva victoria electoral de Barcelona que 'ls permeté enviar quatre diputats á las Corts; senzillament al veure que eran y traballan y 's belliugan, y organisan associacions, y fan aplechs y sembla que mitj mon siga seu.

Y ab aixó no han sapigut veure que 'l moviment catalanista y regionalista té més de bullicios que de consistent; que la *gent de bé* que han lograt treure de casa y ferla anar á votar es gent que prompte s'cansa; que 'l tal moviment té un carácter burgés molt accentuat, y que 'l dia que toquin á definir qüestions de aquelles que divideixen al mon enter, com la social, la religiosa y la mateixa política, qu'ells calculadament mantenen fora de discussió, aquell dia tot aquest reinflament de forças se desfarà com un bolido dintre de un vas d'ayqua.

Això es lo que no ha sapigut veure que 'l Consell regional, al llansarse á la seva fracassada aventura; com tampoch ha sabut veure que molts més forsas y de una eficacia més positiva contra 'ls més goberns de Madrid que les han mogut els *Segadors*, alsaríam els republicans, si com es el nostre deber y 'l nostre interès sapiguessim mantenirnos units, fortament cohesionats pera llansarnos resolts á las grans batallas de la política.

Pero per això fora necessari una mica més de aplom y una mica menos de versatilitat en el Consell regional federalista de Catalunya que funciona baix la presidència del Sr. Vallés y Ribot, de quals casaments y divorcis polítics ja casi n'hem perdut el compte.

P. K.

EN LERROUX Á BARCELONA

Si en las derreras eleccions el poble republicà de Barcelona elegí per diputat á Alexandre Lerroux, dimenge passat va confirmarli 'ls poders. Lo qual demostra des de luego que 'l eloquent orador radical no ha defraudat las esperances qu'en ell havíen depositat els seus electors.

Poch avans de las deu del matí del citat diumenge, pels alrededors de la estació hi formiguejava una multitud inmensa, desitjosa de saludar al valent defensor de la causa del poble. Arribá 'l tren, aparegué en la finestreta del vagó la simpática figura del señor Lerroux, y una estruendosa salva d'aplausos, barrejada ab calurosos vivas á la llibertat, á la República y al diputat per Barcelona, ressonà en l'espai.

Cambiat entre 'l batallador propagandista y las numerosas comissions que havíen anat á rebrel els saludos que son de rigor, s'improvisà una manifestació, capitanejada, com pot suposarse, pel senyor Lerroux. Des de l'estació de Fransa á Canaletas, passant pel Passeig de Colón y las Ramblas, ni un moment pararen els vivas á tot lo que 'l poble estimava y 'ls crits de reprobació á tot lo que 'l poble odia y detesta.

Cal consignar la estrepitosa xiulada que se sentí en la Rambla de las Flors al passar la manifestació per davant de *La Veu de Catalunya*; xiulada que 's dirigia, de segur, no á lo que aquest diari té de català y autonomista, sinó á sus tendencias declarades clericals y reaccionarias.

Arribada la manifestació, en la que hi figuraven persones de tots els estats socials, á la Rambla de Canaletas, el senyor Lerroux, que havía pujat al «Cassino de la Fusió Republicana», obligat pels aplausos y excitaçions dels públics estacionat al carrer, hagué de sortir al balcó, desde 'l qual dirigí la paraula á la multitud.

Breu fou el diputat per Barcelona; breu, pero, com sempre, sustancios. Manifestà, ans que tot, que vé aquí, no á descansar, sino á traballar, perque es indispensable—va dir—comensar una campanya enèrgica, ferma, decidida, precursora de la gran tempestat revolucionaria que ha de purificar l'admosfera y lluir al país dels miasmas que 'l ofegan y aniquilan.

Prometé ocuparse de las próximas eleccions municipals, y dirigí certers tiros als qu'explotan al poble y á las sangoneras de totas menas y colors que á costa d'ell viuen y medran.

Nutrits y entusiastas aplausos aculliren sus pausadas, pronunciadas ab tot el foch d'un esperit verdaderament revolucionari.

El senyor Lerroux té 'l propòsit de permaneixen en nostra ciutat fins que tornin á obrir-se las Corts, si bé fent de tant en tant excursions de propaganda á diversos llocs de Catalunya.

Inútil es dir que 'l felicitem per sa arribada y que desitjém que la seva estada entre nosaltres li sigui tan grata com profitosa pels interessos de la llibertat y del progrés.

ENTRE NOSALTRES

Desde fa un grapat de días vinch observant una cosa que m' amohna y 'm posa en tremenda confusió. Es un fet tan estrambòtic, un fenòmen tan raro, que... vaja, vaig á explicarlo: ja veurán si tinch rahó.

Vaja jo al lloch ahont vají, tant si enraihó ab rentistas, com ab pobres racionistes, com ab senzills industrials, tothom, quan els interrogo sobre las coses d'Espanya, em fa una ganyota extranya y 'm diu:—Estém mals, molt mals.

L'un m' explica que ab la renda apenas pot mantenirse, l' altre no sab có sortir-se del safarranxo en que 's veu, aquest em conta mil tráfecs, aquell un feix de miserias; en fi, disgustos, tragerías llàgrimes per tot arreu.

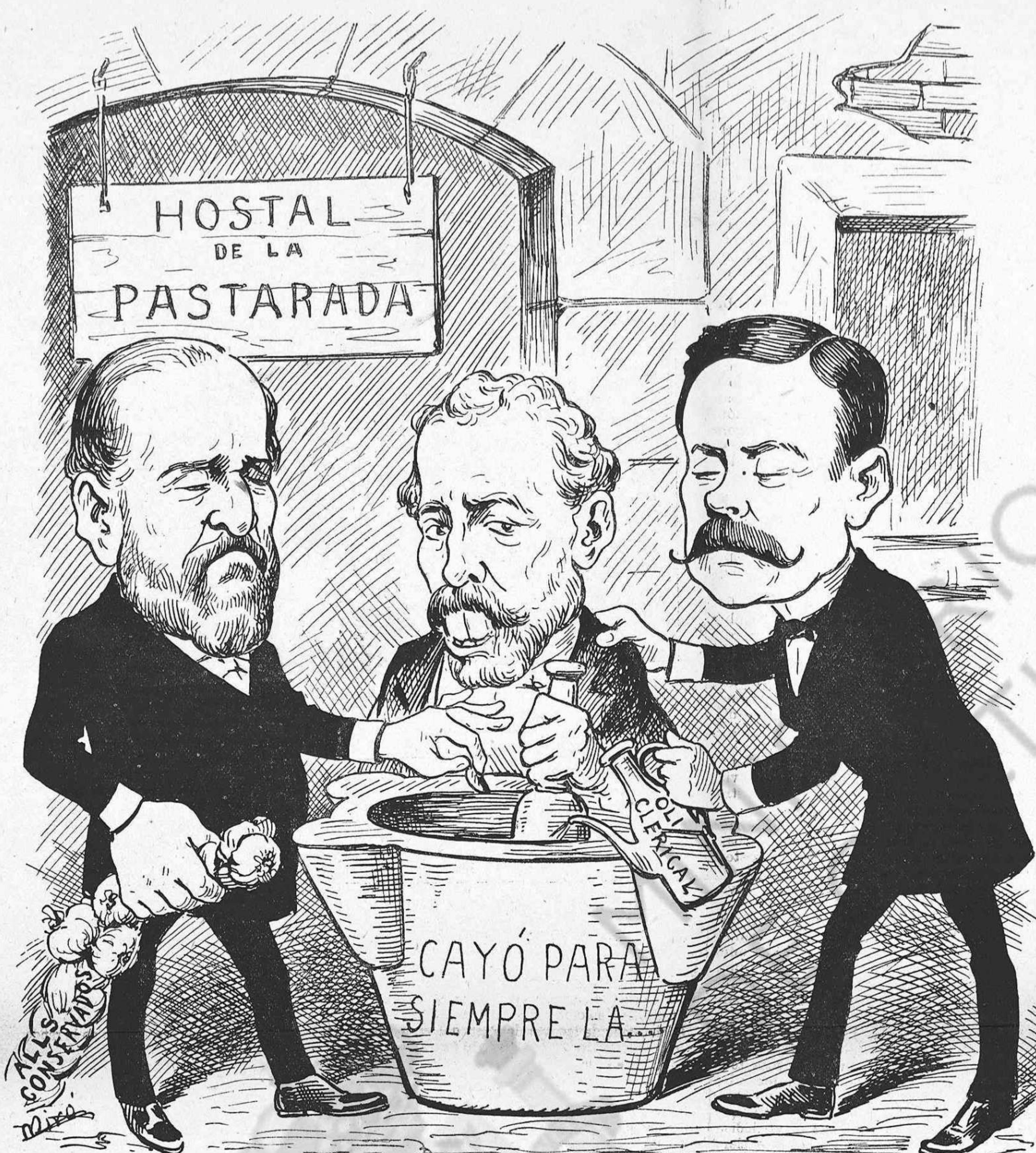
No obstant y aixó, cada dia

Ministre previsor

—Tapémlos bé; no fos cas que la pluja me 'ls estobés y 'm deslluhís las maniobras.

Un nou establiment, pròxim á obrirse

—Voléu dir que 'l públich se l' empassará aquest all-y-oli?

al donar, com d' ordinari, un ràpid vistassó al diari per veure què ha succeït, hi trobo un munt de notícies, que al omplirme d' extranyesa em fan exclamá amb sorpresa: —Quí l' entén aquest bullit?

«A tal poble—diu-s' acaba de celebrar ab molt bullici la festa de Sant Ximípic, el seu venerat patró.» «A tal altre hi ha 'l propòsit, també ab motiu de les festes, de contractar cinc orquestas y adornar la població.»

«A la vila tal, dissapte va comensà 'l gran xibarri, rivalisant cada barri en lluir més que 'ls demés.» «A la ciutat qual, aixecan un envelat els drapaires, un altre 'ls joves missanyres y un altre 'l Club dels neulés.»

Y tot es barullo y música, y pobles que desvariejan y cassinos que rumbejan màgica iluminació. Y tothom ve a despedir-se'm ab la mateixa sonada: —Abur, y hasta la tornada. —Ahónt va? —A festa major.

Aquí tenen el meu dupte. ¿Cóm redimenter s' explica que una gent que tan somica y tan apurada 's veu, pugui passà una semanana ballant rams, movent tabola y armant la gran xerinola sense reparar en el preu?

Tot son penas, tot son llàgrimas: el comers tancà la porta, l' industria està ja com morta, no hi ha feyna, no hi ha rals. Pero 'es Sant Pau ó Sant Pere, y tocan a festa?... ¡Viva! Vingan músicas y *tarrabat*... Vóltala, que va de vals.

¿Qué dirà 'l govern quan veji contradicció tan palpable? ¿No es fàcil qu' envihi al diable las nostres lamentacions, y 'ns apreti las clavillas,

y al primer gemesch que senti per tot remey ens augmenti un xich las contribucions?

El conflicte es realment serio. Un país tronat no 's posa á divertirse, ni gosa á fer 'l quí! Espanya està fent. D' aquí aquí: 'Aixó es impossible! 'Això no pot aguantar-se... D' aquí aquí, vinga xalarar y gastar rals. ¿Qui ho enten?

—Será tal volta que 'l poble, comprendent que aixó no es viure, ha pres el partit de riure pera amagà 'l seu despit? Si es així, fa bé de pêndre's ho, com està fentxo, á la fresca. Segueixi endavant la gresca, y... com si res no hagués dit.

C. GUMÀ

Inauguració de una Escola

E l dia 19 va inaugurar-se en un espayós local del carrer de Bailén, número 70, primer, la *Escuela Moderna* fundada per D. J. Ferrer Guardia, persona de vastíssims coneixements que ab 'l ajuda de notables professors ve a dedicar tota sa activitat al verdader progrés de la ensenyansa.

La esmentada *Escuela Moderna*, segons fermas declaracions dels seus fundador y directors excitará y desarollará les aptituds dels alumnes, á fi y efecte de que ab la totalitat del propi valer individual no sols s'igan membres útils á la societat, sino que com conseqüència elevin proporcionalment el valor de la colectivitat.

En l' acte de la inauguració van pendre la paraula varias persones competents exposant el fi de la escola, única y primera en aquesta terra dels prejudicis y de las pràctiques rutinaries. Nostre amich Salas Anton que va ésser molt aplaudit al comparar la manera particular y exclusivista d'ensenyar als noys en las mal enteses escolas laics ab el mètode práctic, lliure y fraternal de aquella. Al efecte se substituirà l' estudi dogmàtic per l' estudi rahonat de las ciencias naturals.

Las coleccions complertas d' instruments científics, las condicions essencialment higièniques y la

ben dirigida classe de gimnasia sense aparatos, fan que la *Escuela Moderna* sigui un colegi montat ab tots els adelants, á l' altura dels millors del exterior.

Felicitém al Sr. Ferrer Guardia y al augurarli prosperitats, desitjém que la seva Escola sigui un bon planté d' homes bons, lliures é inteligents, qu' es lo que per desgracia no abunda á casa nostra.

DESDE LA PRESÓ

A Constitució espanyola resulta un geroglific que ningú 'l pot deixar.

No 's pot comparar sinó ab aquests catalanistes que dessota la barretina hi amagan el solideo.

Els espanyols tenim, segons facultats que 'ns otorga la llei, molts drets, sufragi universal, llibertat d' impremta, llei d' associació, de reunió y no se quantas coses mes; pero que en el terreno de la pràctica resultan desastrosos.

Els obrers poden associarse formant corporacions de resistència, els que no professan idees religiosas poden passar sens que aquells que 's vesteixin pel cap puguin obligarlos y trepitjar sa conciencia, poden publicar folletos y periódics, celebrar meetings en els quals s'ataqui á la propietat, á Deu y sa mare; mes [ay] de ells 'l dia de las persecucions.

Les llistas de obrers associats, els que no van á missa, els que per davant de las arbitrariedades burgues posan la lògica y la rahó, en meetings y periódics, aquests son víctimes y per haver fet ús dels drets garantits per las lleys van á arrosgar un grillet á presiri si avants no son assassinats ignominiosament en els fossos d' algú castell.

—Aquesta es la Constitució espanyola?

—Pero per ventura hi ha ningú que ignori que feta la llei feta la trampa?

Las societats obreras espanyolas tractan de celebrar dintre de poch días 'l segon Congrés Obrer, continuació del que 's va reunir á Madrid l' octubre pròxim passat y que donà lloc á la constitució de la Federació Regional.

Ab una petita convocatoria 's reuniren, sens contar las adhesions, per medi de representants 35 mil

treballadors, acordant donar un nou camí y nova orientació á la classe obrera pera fer prevaleixer sos drets atropellats pels paràsits burgesos.

Es de esperar que tots els obrers que sentin fam de justicia s' unixin y envihin delegats ó adhesions al mentat Congrés, el qual promet ser un acte de verdadera trascendència. A ell hi assistiran representants dels obrers estrangers, verificantse y continuant aquella hermosa obra de la vella Internacional.

Avant, treballadors. ¡Visca la solidaritat obrera!

A Granollers se celebrarà un meeting obrer d' protesta contra 'ls fets de la Corunya y las arbitrariedades cometidas per las autoritats d' aquella població ab motiu de haver suspès un meeting, lo que donà lloc á que fessin tres detencions a pretext de que se atacava á la guardia civil.

L' enhorabona als obrers de Granollers que farán allò de «qui no vol caldo dos tassas.»

SAMUEL TURNER

Presó de Barcelona 13 de agost.

ERÍ 'l Sr. Larroca ha deixat de ser governador de Barcelona. Havia de caure 'l dia de las eleccions de Diputats á Corts, es á dir quan va descubrirse aquella inmunda y asquerosa trapaceria.

Pero li convenia quedarse uns quants mesos mes á Barcelona pera rehabilitarse, perseguint á mort la propaganda anticlerical, aproveit tot lo possible 'ls fondos de la higiene, y me-reixer al anar-se'n els elogis del Avi Brus.

Nosaltres li desitjém lo del ditxo:—Bon vent y que no torni!

El Sr. Artigas, ciutadà honrat de Vilanova y Geltrú y correspol de *La Publicitat* y altres periódics de Barcelona, sortí tranquilament del teatre de aquella vila, quan tot de sopte 's veié agredit pel diputat á Corts D. Joan Ferrer y Soler y alguns esbirros dels que li serveixen pera fer la por als pobres treballadors de la seva fàbrica.

Y un home així, que procedeix ab tanta cobardia, s' atreveix á ostentar la investidura de diputat per aquell districte!

Y lo mes infame no es encare atacar á un home fentse acompañar de una quanta miserables assalariats, sino 'l dir y assegurar, com es fama que diu y asegura, que á n' ell ni als que l' han ajudat, ningú 'ls molestará per res.

Si fos cert tanta desenvolatura, hauria arribat l' hora de pendre cada hú la justicia per las seves propias mans, com els païssos salvatges.

No 'ns hem enganyat de gayre, respecte al nou ministre de la Gobernació, Alfonso González.

Va enfilarse al poder després de un discurs en el qual blasonava de cert radicalisme liberal, y qué ha fet?

Senzillament: publicar un decret declarant inviolable á la guardia civil, y després calarse á jeure ab la breva á la boca, y xupant ab tot regalo.

No en va nombrarlo en Sagasta á despit de aquell discurs.

A tals mestres, tals deixables...

Fem nosaltres las següents paraules que publicava *El Nuevo régimen* en un de sos últims números:

«A Barcelona ha suspés sa publicació *La Autonomía*, semanari dirigit per Francisco Pi y Arsuaga autor de los *Preludios de la lucha y del Proceso de Cristo*. Tres anys d' esforços continuats no han sigut suficients pera salvarlo.

Impossible sembla que aixó passi á Barcelona, quan se sostenen publicacions anàlogas á Alicante, Plasencia, Mataró, Reus, Girona, Sant Feliu de Guíxols y Figueras, ahont ab el títol de *El Ampurdanés* se publica un semanari qu' es avuy el degà dels periódics federals.

Desitjém que surgeixi prompte un periódic que vingué a sustituir *La Autonomía*. Ho exigeix l' interès y fins el decoro del partit.»

Poch hem de afegir nosaltres á las consideracions als desitjos del ilustrat senmanari de 'n Pi y Margall.

Si la direcció del partit republicà federal en lloc de distreure's buscant aliansas impossibles ab els catalanistes y regionalistes, cultivés la intel·ligència estreta ab las demés fraccions republicanes, molt distinta seria la seva sort, y molt mes solida la representació que ostentaria dintre del estadi de la premsa.

En Romanones té una gran idea: la d' establir á Espanya l' ensenyansa obligatoria.

Molt bé, senyor ministre de Instrucció pública! La nació sols pot regenerarse de una manera: redint al poble de la ignorància.

Pero bastarà que un ministre decreti que tots els noys han de anar á estudi, baix una pena imposta als pares que desculdin el deber de portals'hí?

Crech que no. En primer lloc es necessari que l' ensenyansa, á mes de la condició de obligatoria, tingui la de ser gratuita. Als alumnes pobres se 'ls ha de proveir de llibres, cartipassos, plomas, etc. etc.; en fi, de tot el material que necessita, tal com se fa á Suissa, ahont ademés se 'ls dona dinar de franch.

Y per montar una ensenyansa en aquesta forma, y per millorar ademés la miserable condició dels mestres d' estudi, de ahont treurà 'ls recursos el senyor Comte de Romanones?

La Monarquia no pot intentar-ho. En canvi á la República li seria molt factible ab sols aplicar á la ensenyansa dos partidas del pressupost completament improductivas.

Els deu milions de la llista civil.

Y 's quaranta dos milions del clero.

La República gastaría en llum, aquests cinquanta dos milions que avuy s'inverteixen en tenebras.

L'Ajuntament de Valencia va pendre unanimament l'acord de negar la seva participació en la suscripció oberta per erigir a Madrid un monument en honor de D. Alfonso XII.

València és una ciutat eminentment republicana, y la corporació municipal ha sapigut respondre als seus sentiments y aspiracions.

No tots els d'Espanya acertan a procedir ab tant acert.

MOLLERUSA, 19 d'agost

La manifestació carcunda del diumenge passat, titulada del Sagrat Cor, va esser una cosa acabada. Els joves ab mirada de bou degollat y las noyas, ó sigan las *hicas* de Marfa, ab veu de regadora esquerda anaven seguint carrers ab un pas tan marcial que semblaven instruits pel tenent del regiment de Calatrava.

¡Lástima gran que quan passan aqueixas moixigangas no les poguem mirar ab els ulls de l'any 35! No per res, no, si no per lo del sucarrf.

SANT BOY DEL LLLOBREGAT, 18 d'agost

Lo diputat a Corts per aquest districte Joan Ferrer y Vidal es boig ó be 'l fa, de altra manera no se esplica l'atropello indigno que va cometre la setmana passada ab lo corresponent de varis periódics que te l' domicili a Vilanova y Geltrú. Tant en un cas, com en l' altre se 'l deu haver de tancar al Manicomio de aquí, per seguretat dels ciutadans, puig si deu atropellá a quants lo censoran no acabaria mai de fer barbaritats per l' istil, ó no ser que algú l' escarmient per sempre, que de sobras s' ho té guanyat. Pensar qu' ell sempre s' alaba de tenir la purria y els valents del districte al seu costat, y de tipos aixíz ¿qué pot esperarne un poble? res. Recomano el procediment per ell empleat, que li apliquin a la primera ocasió, que al districte de Vilanova no protestará ningú per ell, com han fet per la seva víctima.

BADALONA, 16 d'agost

Al passar pel carrer de Sant Pere l' escarbat major de l'Iglesia de baix, increpà a un vehí que s' estava prenen la fresca llegint tranquilment LA CAMPANA DE

Si dos collas se cruzan jadeau tranquilitat!
se miran las banderas,
ab un orgull fatal,
y's tiran á n' el rostre
vergonyas del passat,
y cada una crida
á l' altra denigrant,
volent sols esser ella
la reyna del espay.

Quan las banderas parlan
las collas s' han irat,
y cegas, s' abrahan
ab odi sens igual:
els negres canons venen
y ab terratremol gran
qu' apart que 'l mon s' enfonzi,
se fican al combat.

La hermosa terra, resta
de morts coberta y sanch,
de llàgrimas y runas
miserias y retrás.

¿Qué 'n fém de las banderas
si sois ens portan mals
y sempre á al�se tornan
ab mes orgull que may
portant darrera d' ellas
esclaus y mes esclaus?

Dixosa serà la hora
que totas cremarán
en l' ara benedicida
de la sagrada Pau!

A. LLIMONER

UN EXEMPLE Y UNA ENSENYANZA

La nova ley francesa sobre associacions se refereix a tota corporació en general, però un dels seus títols, el III, tracta especialment de les congregacions religiosas.

Y aquí està lo important, y fins diré lo exemplar de aquesta ley.

O sino fixinse en l' article 13 (el primer del títol III) que diu aixís:

«Cap congregació religiosa podrà formarse sense autorisació donada per una ley que determinarà las condicions del seu funcionament.»

De manera que únicament per medi de lley, es à

Alrededors de l'estació al arribar el tren.

En marxa!

Pel passeig de Colón.

GRACIA, dihentli sense més ni més que s'en hauria de donar vergonya de tenir á mans un diai que sol servir per fer criticas sens fonament.

Allavoras aquell vehí mes enfadat qu' un lleó quant se li escapa la presa va contestarli que mes vergonya s'en hauria de donar ell de preguntar certas coses als que qu' van á confesarshi, ja que va treure com á prova á los mateixos fills seus, que desde 'l dia que las hi van revelar els va prohibir que tornessin á la seva gavia dels pecats.

Aprendui donchs aquest ensotanat, que no som els que llegim LA CAMPANA DE GRACIA els que 'ns en hem de donar vergonya, sino qu' hauria de ser ell, ja que sols serveix per donar mals exemples á molts ignorants que hi van á confessar.

LLANSÀ, 20 d'agost

Días passats el nostre corp se lamentava ab alguns dels seus feligresos, diuent que 'l dia menos pensat abandonarà aquesta vila, degut á las pocas creencies que hi ha ab la religió catòlica. També s' esclamava diuent qu' els capellans en aquesta població, si no cambian de rumbo las coses, no hi podrán viure, perque quan els días de festa passa la safata per la iglesia ningú li dona cap centí. ¡Pobre ensotanat! Y de quina manera s' exclama. ¡Encare no 'n té prou ab las set pessetas que té de paga (cada dia), que vol escorxar més al poblet!

LAS BANDERAS

La Humanitat alegra
á collas pel mon vā
cantant enèrgichs himnes
y airoso bracejant.

Tothom llueix en la destra
un'arma de combat,
qui no pot durhi un glavi,
hi porta una destral.

Devant de cada colla
al vent alatejant,
omeja la bandera
d' hermosos colorays.

Darrera de la colla
se veuen brillejar,
las lluentas bayonetas,
las llansas dels caballs.

dir per disposició legislativa votada per las dos Cámaras y sancionada pel poder executiu podrá consintirse á Fransa una orde religiosa.

Pero l' article diu mes encara:

«La congregació autorizada no podrá fundar cap nou establecimiento, sino per virtut de decret del Consell d'Estat.

La disolució de la congregació autorizada, aixíz com el tancament de qualsevol dels seus establecimientos podrá ordenarse per decret acordat en Consell de ministres.»

Es á dir que perque una congregació puga estableixerse á Fransa s' requireixa una lley.

Pera que la mateixa congregació puga obrir algun centro mes dels que tingüen al rebre l'autorisació's fa necessari un decret del Consell d'Estat.

En canvi pera ser disolta basta un senzill decret del poder executiu.

Aquest criteri altament higiènic tendeix á dificultar la formació de nous focos infecciosos, y á facilitar, sempre que convingui, la llimpiesa dels existents.

Per l' article 14 se prohibeix l' exercici de l' ensenyansa als congregacionistas no autorisats.

Si qualsevol congregació autorizada permet que algú á ella agé (no autorisat) exerceixi en la mateixa funció de mestre, incorre en multa y pot ser disolta.

Aixíz s' evitan trampas pera burlar la lley.

L' article 15 ordena que tota congregació religiosa porti la seva contabilitat de ingressos y gastos de una manera exacta, y atribueix al prefecte del departament en que aquella resideixi el dret de revisar ó fer revisar els llibres y registres.

De igual manera se imposa l' obligació de tenir una llista completa de tots els individuos congregats, sotmesa á la inspecció prefectoral.

En aquest punt no han de ser las corporacions religiosas de millor condició que las civils, sotmesas tot' hora á la inspecció de las autoritats.

L' article 16 declara ilícitas las congregacions for-

madas sense autorisació, y determina las penas que serán aplicables als infractors.

Y ara vé la part mes important, la que 's refereix als *cum-quibus*, qu' es la que mes ha fet posar el crit al cel, als que ab capa de religió se dedicavan ab tan profit á l' explotació de la ximplerà humana.

En efecte, l' article 17 se refereix á la facultat de possedir bens; y aquesta facultat se limita á la cotisiació dels associats, al local social y als immobles extíctamente necessaris al cumpliment dels fins pera les quals la congregació hagués sigut autorizada.

Tot acte entre vius ó testamentari, á títol onerós ó á títol gratuït, verifcat directa ó indirectamente per mediació de persona interposada, (home de pala) se declara nulo y sens efecte.

Pera 'ls efectes de la lley se reputarà persona interposada:

Els associats que rebin donacions, herencies ó legats, aixíz com també 'ls que consentin vendes, qual import degui passar á n' ells.

L' associat ó la societat civil ó comercial composta totalment ó en part de associats de la congregació á qui pertenesqués en propietat l' edifici ocupat per la mateixa.

Finalment se considera també persona interposada el propietari de qualsevol immoble ocupat per la congregació que hagués sigut declarada ilícita.

La nulitat dels referits actes testamentaris ó entre vius podrá declararse á petició del ministeri pùblic ó de qualsevol part interessada.

No s' ha d' esforçar molt l' atenció pera comprendre que aquest article importantissim se dirigeix á impedir l' acumulació de riquesas y l' acaparament de bens, base y objectiu de las congregacions religiosas.

Molts dels que avuy vesteixen hábits, dirán:—Per no poderse enriquir, no val la pena de ferse frares.

Complement de la disposició anterior es l' article 18, en el qual se fixan els requisits á que deurán

subjectar-se las corporacions religiosas que avuy existeixen á Fransa, sense autorisació fins á la fetxa de la promulgació de la lley, exigible.

Las congregacions no autorisades deurán solicitar l' autorisació dinsre l' espai de tres mesos; y en cas de no sotmetres á n' aquestas prescripcions quedaran disolts de dret. Els seus bens serán distribuïts entre 'ls associats, de manera que cada un d' ells rebà tots aquells que li pertanyen avants d' entrar en la congregació, ó 'ls que li hajen correspost després per successió en línia directa ó colateral, per legat en línia directa no més, ó per donació.

Els legats que no procedissen de línia directa s' reputaràn fets al beneficiat á títol de *part interposta*, y per consegüent no li serán restituïts, salvada la prova que l' interessat puga aduir contra aquest supòsit legal.

Els donadors ó 'ls seus hereus podrán reclamar el reintegro dels bens donats (per donació ó testament) sense que la prescripció sigui obstacle, salvat el cas de que 'ls bens estiguin afectes á obres benèfiques de qual cumpliment se fassí càrrec l' Estat.

Els demés bens de las congregacions serán venuts: el seu import ingressarà en la Caixa de Dépòsits y 's distribuirà en capital ó renda vitalicia, entre 'ls individus de la congregació que no tinguessin asssegurats medis d' existència ó que justifiquessin haver contribuït á l' adquisició de aqueixos bens per medi del seu treball personal.

Tal es fidelment extractada la síntesis de una lley, que sense destorbar els fins espirituals de las congregacions religiosas, coarta las seves extralimitacions, cohixea la seva omnipotència, y de moment arranca de las *tenebrosas mans mortas*, tornantlas á la circulació, sumas immenses, que alguns suposan que no baixan de 1,500 milions de francs.

Després de la lley s' ha confeccionat ja l' reglament pera la seva aplicació que de un dia al altre ha de veure la llum en el *Diari Oficial*.

El reglament conté, segons sembla, un article im-

á Barcelona

En Lerroux, presidint la manifestació.

Davant del Principal.

portantíssim, pel qual s'estableix que no s'podrà acordar cap autorització per l'existencia de les congregacions sense que aquestas fassin previament acord de sumisió al bisbe diocesà, sometentse en absolut a la seva autoritat espiritual y jurisdicció.

Las ordres religioses com les dels Jesuitas, Dominics y altres que tenen la seva direcció suprema fora del país, haurán de posar-se baix l'autoritat única de les gerarquías eclesiàstiques de la República francesa. El govern republicà no està disposat a consentir que subsistexi dintre del país cap organació, qual direcció tingui la seva residència al exterior.

Y en aquest punt precisa confessar que dona mostres de una gran previsió y de un intatxable patriotisme.

**

Naturalment que ab les moltes trabas de la llei, a una gran part de les congregacions religioses que a França campaven pels seus respects, no s'hi sortirà a cómptar continuar permaneixent en territori de la República.

Ja son molts els de les cogullades y las de les tocas que fan la maleta per emigrar a terras qu'ells y elles consideren mes propícies als seus afanys d'explotació.

Tot es que allá abont pensan dirigirse, estiguin dispositos a admétrelos.

Com si's tractés de la pesta, son ja bastants els països que han pres grans precaucions per evitar la invasió.

El govern italià s'mostra resolt a tancar la frontera a la irrupció negra.

A Inglaterra 'la mateixos catòlics han emprès un' activa campanya per evitar que 'ls que se'n vajin de França s'extinguin per aquell país... [Si co]neixeríen el panyo 'ls catòlics de la Gran Bretanya!

Segons *L' Independència belga* de Brussel·les, entre 'ls bisbes de Bèlgica reina no poca alarma davant de l'amenassa de la invasió francesa procedent de França.

Al efecte de oposar un dich a l'irrupció han decidit demanar que no siguin admeses a Bèlgica les congregacions extrangeres sino mitjansant les tres condicions següents:

1.º Que no pugan fer colectas.

2.º Que no estableixin cap centre d'ensenyansa.

Y 3.º Que no obrin cap capella pública.

O com si diguessem: poden anar a Bèlgica sempre que vulguin, pero ab la condició de que no han de fer de l'ofici.

Unicament a Espanya podrán venir sense destorb y fer lo que 'ls hi dongui la real gana, sense que 'l govern de 'n Sagasta's preocupe de res. Son tants ja 'ls que tenim, que no vindrà la cosa de alguns mils mes. Vinguin, donchs, a acabar d'esquilmar el país, fins que, quan ja no trobin mes such acabin per devorarse ells ab ells.

P. DEL O.

CRUCIFICADA

Jesús morí en el torment y al ser en la creu posat, dos lladres li fan costat un de bò y un de dolent.

També com el Redemptor Espanyol crucificta morirà, ans de poch voltada de lladres a quin pitjor.

Y un cop morta 's darà manya en posarli algun pillet l' *inri*, que serà un bitlet d'aquesta que fà 'l Banch d'Espanya.

Y al final, al Cel mirant dirà ab veu trista aquets mots:

—Oh Pare, aterralls a tots que saben massa el que fan!

L' HEREU D' HORTA

DEU ELS CRÍA...

ALELUYAL... ¡Eureka!... ¡Jamalajá! Per fi hem sortit d'apuros y del aislament internaciona en que 'ns trobam.

Qu'Espanya necessitava aliarse ab algú, era una cosa reconeguda per tots els polítics de verdader talent, desde en Silvela a en Plaza; pero ¿ab qui? Aquest era 'l nus del problema.

De proposicions, gracies a l'anomenada que per tot arreu tenim, n'havíam rebut bastants. Cada dia 'ns veníen cartas, que pel sello 's coneixia qu'eran del extranger, en les quals diverses nacions ens feyan la mateixa pregunta: «¿Volen aliarse ab mi?»

Pero 'es tan delicat això dels pactes internacionals! [Son tants els reyalmes] i imperis que baix la capa de l'amistat, com deya aquell altre polític, hi amagan el punyal del godo!

El ministres, reunits en consell, s'havíen ja ocupat varias vegades del assumpte, estudiant un per un els mèrits de les nacions ofertoras d'alianzas, sense haver pogut arribar mai a un acord.

Fransa... psèl... un gran poble, molt treballador, molt industriós, capdàs de ballar el càn-càn a la punta d'un punxó y de fer trencar de riure a un mort ab les seves cansonetas; pero en quan a dota militars y esperit bèlich... Tenim massa present la pallissa que 'l any 70 van clavals'hi... No 'ns convé un company que rebi: per haver de rebre, ja sabem rebre sols, que prou acostumats hi estém.

Italia... jquin' altra neu! Van volgurserse ficar ab els abissinis, que son una espècie de salvatges civilisats, y si's descuydan no 'n queda ni un per contar-ho. Tampoch, tampoch l'alianza italiana fà per nosaltres.

Alemanya... es forta, sí, pero no tan com molts bambins se figurin. O sino, que's recordi lo que va succeirli llovaras de les Carolinas. Prou ne tenia de ganas de buscarnos rahòns... Nosaltres vam quadrarnos, vam axerirbir al lleó, y no va quedarni mes remey que tornàren a casa ab la quà entre camas.

Inglaterra tampoch ens convé y Portugal menos: la primera, per excessivament golafre y amiga de quedarse ab tot lo que li fà goig; l'altra, perque la gent diria qu'enganyem criatures.

—No obstant, la diferencia de religió... ¿Qué pensará Mahoma?

—Deixéulas corre aquestas tonterias. Feu com nosaltres, que quan cometem un disbarat, lo qual succeix ab molta freqüència, may ens recordem de lo que pensará Jesucrist. Digueu 'ns convé la nostra aliansa?

—Sí; però m'heu de prometre una cosa.

—«*Cuidá!*»

—Que respectareu el nom de Turquia mes de lo que fins avui heu fet.

—¿Y això?

—Sí, senyor; desde que soch a Espanya, sempre que algú crida a un gos, sento que li diu: ¡Turchi!

—Es una broma sense malícia. ¿De manera que firmeu?

—Ab totas les lletraz y tota la rúbrica.

Vels'hi aquí cóm y de quina manera ha quedat concertada l'alianza entre 'ls fills del Corán y 'ls nets del Evangelí.

Ha succehit lo que havia de succeir. Deu els cría y ells se juntan.

La Sublime Porta no podia lligarse ab ningú mes que ab la Porta del Sol.

Tirém al vol les campanas, celebrémho ab cants y tamborellas, alsèm la copa, bevém...

Pero, per Deu y per Alàh, no agafém cap turca.

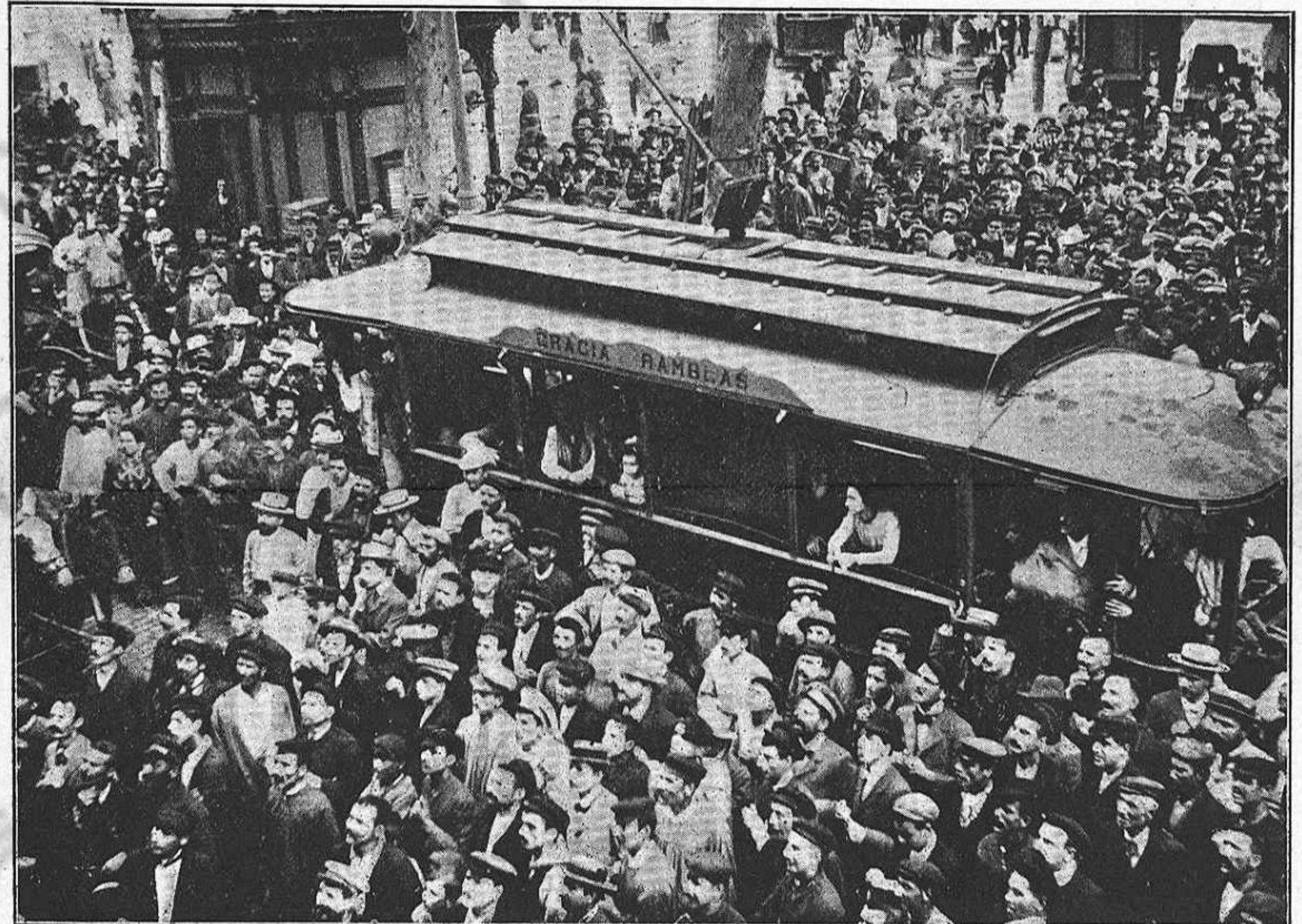
Els nostres aliats podrian ofendres.

A. MARCH

FENT L' HOME

QUANT una persona ó una família soporta ab resignació y dignitat un contratemps, sapiguent deixar superfluitats si la desgracia es de fortuna, ó afrontant ab tot hom la malaventura, si la cayguda es moral, tot hom la compadeix, la disculpa y la rodeja d'atencions.

Pro quan després d'una enxofada moral y material, encara hi ha pretensions de mirar per sobre l'espatlla y fer alardes ridiculars, llovaras la persona, familia ó colectivitat que tal cosa fassi, s'ha ben gua-

(Inst. RUS) El poble, al peu dels balcons del Circul de la fusió republicana, escoltant a n' en Lerroux.

nyat la burla ó el desprecí de que tothom la fa objecte.

Així ens trobem els espanyols avuy. Arrà de la nostra cayguda inspirarem simpatias a tothom, regoneixent que massa havíam fet alsantnos de puntetas devant d'un enemic formidable y tenint a casa tants traydors, tants cobarts y tants egòstos. Pero la opinió extrangera olvidava la felloneria de nostres classes directoras pera veure y admirar no més la energia del poble espanyol.

La opinió extrangera avuy es dona per desenganyada veient que 'l poble, en lloc de treure a cops d'escombra als culpables de sa derrota, consent que segueixen explotantlo, y esborrada l'aureola de dignitat y energia que havia admirat en el poble, ja no veu més que les ridicules dels governants, emprenyantse en fer a Espanya el ridicul paper de *quiero y no puedo*.

Després de haver fet la Fransa ab sas formidables esquadras unes maniobras grandiosas, sortint nosaltres anunciant a só de bombo y platerets unes maniobras navals, no tenint per ferlas més que quatre fustas vellas qu'en prou feynas si's aguantan sobre l'ayga. Careixent d'elements de tota mena, prenem en serio descabellats projectes de reorganisació militar, fentnos la ilusió de que ab quatre dies ens farà fàcil tornar a tenir un poderós exèrcit; pàrarel en quatre dies si 'l tinguessim, sí que 'ns farà fácil, y ho sabem per experiència. Parlén molt formalment de nostra situació y nostra influència a Marruecos, com si no sapiguessim que si tenim allí un tros de terra es perque ens la deixan tenir. Y així en tot, aném fent el serio, y el gran y el fort, fent riure als que saben, qu'és tothom, nostra imbecilitat, nostra petitesa y nostra debilitat.

Hem de renunciar a tota esperança de rehabilitació devant del mon civilisat. L'única manera de lograrlo sera redressant enèrgicament el poble y traientse del demunt a la gent sinistre que l'ha empestit y el manté avuy aclofat sota el pes de sa desvergonya.

Pero avuy el poble 'ahón es?

JEPH DE JESUPUS

EL MINISTERI MES SENZILL

agradaría ser ministre vaig sentir que en el café, à la taula del meu costat, deya un à un altre que prenia ab ell.

—¿Ministre de què? li digné 'l seu company, tot remenant la copa d'estudiant.

—Ministre del govern espanyol.

—¿Y quién ministerio voldrías ser? ¿President?

—¡No! Aquest té masses malas de cap, porque ha de procurar l'armonía entre tots els altres companys de ministerio, y se'n emporta las culpas de lo que fan els demás; si en la nació hi ha algun desastre, n'ha sigut la causa el ministerio de fulano (el presidente); si s'ha fet cap espifiada, la feta el ministerio presidit per fulano; y may sona mes que el presidente, el director d'orquestra.

—¿Donchs voldrías ser ministre de Gracia y Justicia?

—Tampoch. Las lleys son massa intrincadas y no m'hi entendria; l'organización dels tribunals té un sens fi de rodas y no m'amohinaria poch el ferlas engranar bé. ¡Cá! si jo no vulcarià.

—¿Ministre de Foment t'agradaria que 't fessent?

—De quina carta te n'has anat! ¿Que t'pensas que no hi ha més que sapiguer fomentar? Ara plans d'estudis, ara escolas agrícolas, ara Exposicions de Bellas Arts... No, noy, no; mes senzill, mes senzill.

—Ministre d'Estat.

—Cá, barret! Sostení relacions ab els governs extrangers, y mirá per ahont vā la política del pais A, y per ahont vā la de la nació R, y si 'ns pot perjudicar aquest acte que realisa el govern M, ó que projecta 'l govern N. ¡Quina balumba m'buscaria!

—Aném à un altre ministerio. ¡El de la Guerra?

—Só de pau, no pas de guerra. Si hi ha pau, estigas preparat per si hi hagués guerra; si hi ha guerra, proveheix totes las necessitats de la mateixa, estudia 'ls armaments nous que surten; artilla 'ls forts, defensa les plassas... ¡En quin mare magnum me ficiar!

—Ja sé 'l que vols. Com que à Espanya l'esquerra es una miniatura, no 't donaria feyna. Voldrías ser ministre de Marina, jeh?

—Ni 'ls mils! Precisament porque no hi ha esquadra, ó en prou feynas n'hi ha, se 'n té de fer y calcula tú si això suposa pocas dificultats à vencer. Si fas barcos à Espanya, no poden anà ni ab velas. si 'ls compras al extranger, te donan rampoyñas; ¡Això sí que no! ¡De cap maner!

—Donchs no sé qui ministerio voldrías; porque no volgues més de cap, el d'Hisenda...

—¡Ara 't cremas!

—¿T'agradaria ser ministre d'Hisenda y no 't vols amohinar? ¡No t'entench!

—¿Y quins amohinos porta 'l ministerio d'Hisenda espanyol?

—Té de procurar 'ls quartos per tots.

—¡Si es lo mes senzill!

—Explícat, perque jo no ho sé veure.

—Es clà que m'expliqueré. En un país que no s'gui Espanya, 'l nivellà 'ls pressupostos, seguint el sistema de disminuir els gastos per no aumentar y fins per disminuir els ingressos, naturalment que vol trencarshi el cap. ¡Pero aquí! Qui es que hi pensa en treure gastos y menos en rebaixar els ingressos! ¡Que no n'hi ha prou en que la propietat pagui 'l 25 per cent! Donchs que pagui el 30 ó el 40, ó més si convé. ¡Que no n'hi ha prou que 'ls consums paguin com à 10? Que paguin com à 20? ¡Que no n'hi ha prou en que 'ls industrials paguin 100? Que paguin 200. ¡Que l'ayqua no paga consums, y tanta que se'n consum! Que 'n pagui. ¡Que no pagan res las criatures que maman? Un impost sobre las mares que 'ls crían y sobre las didas. ¡Si es lo mes senzill! ¡Que 'l paper sellat dona poch? Se dobla 'l preu de cada full y donarà 'l doble. Sí, sí; no hi ha ministerio mes senzill, à Espanya, que 'l d'Hisenda.

PAU BUNYEGAS

ELS MODERNS SEGADORS

En contraposició à la cansó catalana, que no es mes que una mistificació mal urdida de dos vellors cansons catalanas, haventse pres de 'l una part de la llettra y de l'altra tonada, per encabir-hi l'estribill 'bon cop de fals' obra del ingenio floralesch del Sr. Moliné y Brasés; en contraposició à un cant antípatic y estantis, místich y mústech ab mes cadència d'absolts que de cansó patriòtica, el Sr. Durán y Bori, aplaudit director del coro humorístic La Trompeta, acaba de compondre *Els moderns segadors*, que dijas enrena foren estrenats à la festa major de Gracia pel coro de fadrins formers de la Societat L'Espiga, ab èxit complet, y que no duptem alcansaran una gran popularitat, si, com se 'ns ha dit, se decideixen à incloure'l en el seu repertori una bona part de les societats corals que constitueixen l'*Associació de Coros de Clavé*.

A fí de popularizarlo en lo que de nosaltres de pengui, y en quant poden ser *Els moderns segadors* un cant de desgravis à la nació espanyola de que formén part y à las provincias y regions germanas de tota la Península, ab las quals tots els demòcratas de Catalunya desitjén viure en las mes cordials relacions de fraternitat, reproduhim la llettra de questa nova composició, que à lo menos—y en això es ben diferent de l'altra—té pare conegut.

La llettra diu aixís:

INTRODUCCIÓ
Dedicats à Catalunya
cantarens sens cap esfors,
ya que som fills de la terra
uns nous béklichs Segadors.

1.ª LLETRA

Empunyém la fals y dalla
ó 'l volant ab molt dalt,
y seguém l'herba dolenta
tant de aqu com de Madrid.
No volguém llavor maligne,
procuremna garbellá,
que si fem bona neteja
lo bon fruit madurará.

Per segar sempre n'és hora:
fins se pot segà al ivern
los mals escardots que punxan

al pobret contribuyent.

Ortigas, gram y gatosas
que per tot van arrelant,
si no poden arrencarse,
cop de fals ó de volant.

Siu, siu, siu, etc., etc.
Ab la dala autonomista
Catalunya reviurà;
y ab la fala regionalista
tot Espanya 'pot salvá.

Mes per ferne bona feyna
no volguem may anar sols;
seguem l'herba de 'ls caciques
y siguém tots espanyols.

2.ª LLETRA

Si ab las einas esmoladas
ens llevem ben dematí,
no hem de anar pas à Castella,
prou travall tenim aquí.

Podem aixelà ab la dala
las alas de molts auells,
y ab la fals pot esquilarse
la llana de molts catellats.

Podem escaparàs las ungles
d'alguns polítics farsants,
que no son per Catalunya
ni espanyols ni catalans.

Del garrofer de Sagunto
no 'n dexem brot ni brançall,
puig garrofers son mentidas
y tal fruit va cap per vall.

Siu, siu, siu, etc., etc.
Segadors del tot' Espanya,
imitau als catalans;

seguem l'herba de 'ls caciques
y ens podrém donà las mans;
y un cop illestos de la sega
no volguem may anar sols,
abramsemnos richs y pobres
y siguém tots espanyols.

pasan à reseñarlos en parte, para que V. E. Rma. pueda en su vista censurarlos y corregirlos, si así estima se proceda, ya que á pesar de haber una comisión del Ayuntamiento quejándose con el Muy Ilustre Sr. Vicario general, en virtud del acuerdo tomado en tres del actual, no se note enmienda alguna.

1.º Es público en el pueblo de Turbias, y en todos los pueblos de alrededor, que dicho Sr. don Francisco Clot tenía su criada ó casera, Carmen Baró, embarazada desde hace algunos seis meses, y á ciencia y paciencia de dicho Reberendo continuaba en su casa y compañía hasta hace alguna semana en que se ausentó, debido á una causa incoada en el Juzgado de esta Ciudad relacionado con dicho embarazo.

2.º Es público en este valle que al dirigirse dicho Reberendo desde Turbias á Carmaniu para cumplir las obligaciones de su ministerio, en los días festivos, al ir y venir de dicho pueblo se hacia encontradizo con la vecina casada del pueblo de Carmaniu, Dolores Pons, con la que trataban largas conversaciones en los escondrijos y barrancos que hay en aquel trayecto, con escándalo de los que lo miraban, que por lo general heran otras mujeres curiosas.

3.º Lo propio hacía con su otra feligresa Reimunda March, con lo que aprovechando ocasiones en que su marido estaba fuera de casa guardando su rebaño en el redil, iba dicho Reberendo á pasar la noche en casa de la expresada mujer habiéndose visto entrar en la casa en adelantadas horas de la noche y salir por una puerta escondida al amanecer del dia siguiente.

4.º Dicho Reberendo ha intentado abusar con

La caricatura al extranger

LA CIRCULAR DE LORD KITCHENER.—Assassins!...

(De Le Charivari.)

UN CAPELLÀ-BOCH

ALS serían las empresas del rector de Turbias (Prov. de Lleyda) que l'arcalde de aquella jurisdicció, D. Bonaventura Marqués, se vejé obligat mesos enrena à elevar al cardenal bisbe de la Seo de Urgell, la següent exposició, puntualisant un gran número de conquistas que 'l fan acreedor à que se 'l fassa anar de quatre grapus y en mitjà de un remat de cabras.

Copíem la exposició tal com sigueva escrita, ab sas faltas gramaticals, puig aixís y sense 'l més mínim retoc ens resulta més ingénua:

EXCMO Y EMMO. SEÑOR:

Los infrascritos, vecinos del pueblo de Turbias y otros anejos en esta parroquia, en el valle de Castelló, á V. E. Rma. acuden y respetuosamente expolen: Que consecuenten con las doctrinas que les han sido inculcadas en su infancia por sus padres, y más tarde por los ministros del Señor, y penetrados à virtud de aquellas enseñanzas religiosas del deber que tienen como católicos de procurar que también sus hijos no se aparten, con motivos de la mala semilla del escándalo, de seguir con tan sana y proverbial Santa Religión Católica Apostólica Romana, pues que de consentirlo ellos, ó sea los infrascritos, tendrían su parte, por no decir mayor responsabilidad delante del tribunal de Dios, por ello, y celosos del cumplimiento de su deber, se ven en el muy sensible pero no menos imprescindible caso de denunciar á V. E. Rma. que no están, ni pueden en manera alguna estar, contentos del proceder y comportamiento del Sr. Regente de Turbias, D. Francisco Clot, por distar mucho sus actos de los que debiera esperarse de un ministro del Señor, y por esto

violencia de la mujer feligresa D.ª Ramona March en la propia casa de ésta según confesión de la misma y lo propio ha intentado con las mujeres María y Dolores Torres, vecinas de Turbias, hechos que se han vulgarizado entre otros vecinos.

5.º Que á horas intempestivas é impropias de la noche como á las 11 y 12 ha estado diferentes ves en su propia casa y en las de otros vecinos de su parroquia jugando á los naipes con varios de sus proprios feligreses.

6.º Que á entradas horas de la noche estuvo à derribar un pedazo de pared de una finca de un feligrés suyo del anejo pueblo de Camarniu, hecho del que conoce el Juzgado.

7.º Y por fin, à procurado hasta con sus sermones desde el sagrado púlpito y fuera de él buscar y fomentar discordias y crear enemistades entre sus feligreses.

Tales hechos y por su carácter público y que demasiadamente por desgracia son todos justificables, hacen perder á los recurrentes toda esperanza de que dicho Sr. Reberendo D. Francisco Clot, edifique en esta parroquia sino que por el contrario más bien parece un instrumento con que Satanás se valga para sembrar en ella la zizania y ridiculizar á los Ministros del Señor.

Ante tan graves contingencias lo denuncian á la dignísima autoridad de V. E. Rma. para que previos los informes que pretenda recibir se digne obrar un correctivo á tan inusitados como horrores procedimientos. Gracia que no dudamos alcanzar de la reconocida rectitud de V. E. Rma.

Ara no més falta saber si 'l Sr. Cardenal haurà enviat á Mossén Clot á pasturar per aquelles muntanyes, ó si quan vingui à pendre possessió de la mitja 'l portarà en calitat de familiar à Barcelona, ahont no dupo qu'entre 'ls reverendos d'empenta, ocuparia desseguida 'l primer puesto.

LA RELIGIO

Quan neix al cor la religió y es filia
d'horrat convenciment.

fa que, qui se la sent, sigui perfecte

y compleixi com cal els seus devers.

Pro quan à cops de massa ha de ficarse

al fondo d'un cervell

llavoras produxeix al home estúpit

ó al hipòcrita vil, felló y rastrer.

Per xo no es gens estrany que 'ls qu'organisan

professors, romeries, jubileus,

societats moralistes ó catòlicas,

associacions per propagà la fe,

y altres mil diferents moixigangas,

siguin, en major part, aquella gent

que ha fet una fortuna escanyant pobres,

que ha explotat al obrer

y que may ha complert en sa vida finta

cap dels seus manaments.

Y tampoch es estrany que cada dia

en peregrinacions y jubileus

se transformin rosaris y sants Cristos

en revolvers, garrots y ganivets

per posá en clà els salvatges de dos pobles

qui d'ells tenen mes fe.

Mengada religió la que no logra

alar cors, fer amor, acostà á Deu,

y sols pot abrigar sota sa capa

salvatges, ignorant y faritzus!

DELFI ROSELLA

LLÓ de passarre de l'estels els ocores
moltas vegades à la gent
negra que's vesteixen pel cap.
Més de un cop de tan l'estels
que volen ser resultan tots.

Aquí tenen sino un parell de
párrafos extrets de un article
titulat *Mosaicos*, insert en la
revista *El Mensajero del Sagrado Corazón de Jesús*,
que dona à llum la llopada jesuítica de Bilbao, una
de les més actives d'Espanya y més destre pescadora
de llusos y llobarros tocats de l'aleta de nadar
pel seu compte.

Els párrafos que aludim diuen aixís:

«Debemos siempre tener para en todo acertar,
que lo blanco que yo veo, creo que es negro, si la Iglesia
sia hierárquica ast lo determina.

Así discurre el buen católico; pero, por la misma
razón, aunque en sentido contrario, los católicos de
pega, los satánicos y los impíos, basta que la Iglesia
diga una cosa para que ellos digan y hagan lo contrario.»

Ja se ueuen.

Fa un sol espléndit; ve un jesuïta y 'ls diu:—Es negre nit,—y no tenen més remey que creur'ho.

un duro et valgués cinc pessetas, pero en mans te vas una pesseta no mes representa un céntim y encare te l'reventas per flochs y capritxos en lloch d' emplearlos en coses útils.

—Jo, poca solta? Potser si qu' encare m' dirás malgastadora... mesquí!

—Tanca aquest bech si no vols que t' ho digui d' altra manera, xarraire!

—Be, deixeuho corre, si no val la pena de que agafeu un acalorament. Soseguis Toneta, y tú, Pascual, pren, menja y calla, qu' encare que no hi hají llagosta aquest arrós es superior.

L'arrós es despatxat en el major silenci. En Pascual es menja el seu plat ab furia com volgunt ofegar á cullerades la rabiña que li sobris pel·ls ulls; la Toneta fa la desganada y em mira dissimuladament á mí com volgunt dir: —No n' fassí cas qu' es un ximple, y jo no sé si prepararé á riure en previsió d' una comèdia conyugal ó apretar á corre pera no ésser testimoni del crimen de hoy.

—Porta l' peix. Menjarás una mica de llus ab salsa. ¡Eh, Jespus?

—Be l' haurem de tastá. ¿Qu' es feta de vosté aquesta salsa, Toneta? Fa bona oló.

—Sí, Jespus; veyam si li agradarà.

—Es riquíssima.

—Home, Jespus, m' empipa que fassis cumpliments. Ja sabs que aquí pots ésser franch y dir la veritat. Aquest such té gust de fumat y es bárbarament salat.

—¡Oh, es clá, jo diría que ho trobessis bó sent fet meu!

—Com qu' es detestable! Devías tení l' cap ab aquell mico.

—Com tú l' deus tenir ab aquell penco.

—A aquella déixala estar sents?

—Donchs perque vens á retréurem á n' ell sense solta ni volta!

—Perque ja m' teniu empipat ab las vostras monerías y no vull ser la broma del carrer. ¡Lleugera... per no dir altre cosa!

—¡Desvergonyit, té! (Un plat enlayre.) ¡Té! (Un altre.) ¡Té! (Un altre y aixís fins á la dotzena.)

M' aixecxo esperverat, continch á la Toneta que anava á comensar la dotzena de copas, y ab la mà faig ademà de aturar al Pascual que ha pres un ganivet y no 's mou del puesto aguantant la pluja.

—¡Pro y are! ¿Qu' es aixó? ¿Quina mosca os ha picat?

—¡Aquesta mala...!

—¡Aquest ca...!

—Prou. Si formalment no prometeu dinar ab tranquilitat, me'n vaig.

—No, home, dispensa; pro si aixó es una...

—Perdoni, Jespus; prò com vol que estiga tranquila al costat d' aquest...

—Bé, bé; lo qu' hagi estat, hagi estat. Mort. A senre tothom y acabém com cal.

S' arreglan els desperfectes y remolejant y tocant l' ase s' assentau de nou en Pascual y la Toneta y es reanusa el dinar.

Al rostit encare es crusau algunes malas paràulas. A las postres y aburrit perque sembla alló el ball dels muts (*Deu nos en gord*) diu:

—Oy, Pascual. A qué dech la teva galant invitaçió al dinà d' avny?

—Home, perque no havias pas de faltá tú á la festa que celebrem.

—¡Festal! ¡Quinal!

—El tercer aniversari de la nostra boda.

—¡....!!

JEPH DE JESPUS

REPICHES

A mort á Fransa un diputat de idees reaccionàries que s' havia fet notar per les seves extravagancies.

Dos còsas especialment excitan van la seva indignació: el teatro y l' aigua. Al teatre no hi anava mai y d' aigues no n' havia begut ni una gota en tota la seva vida.

Aixís es que quan al Cos legislatiu votava una subvenció als teatros se posava fet una furia.

Un dia's tractava de subvencionar á una empresa que havia de provehir d' aigua potable á una de les mes importants ciutats del país, y havent sentit afirmar á un diputat qu' eran necessaris per lo menos cent litres d' aigua per habitant, preguntà:

—Però ¿com pot ser que hi haja persones que s' begin cent litres d' aigua diariament.

A lo qual li vá respondre un diputat ab molta sorna:

—Dech advertir al diputat Mr. Micher, que hi ha pobles en els quals s' usa també l' aigua pera rentarre.

Mr. Micher vá quedar com clavat al banch y sense paraula.

De moment no ha pogut en Sagasta obsequiar á un seu parent creant un nou ministeri, l' de Comers, per ser aixó cosa de las Corts; però ha creat una Direcció general de Agricultura, Industria y Comers que al cap-de-vall vé á ser lo mateix.

Aixís es com se vá procedint á las anunciadases econòmiques.

Y la direcció, després se tornará ministeri, de la mateixa manera que 'ls caps grossos se tornan gratacloses.

No en vá es Espanya un bassalot d' aigua bruta.

Dona la coincidència que ab bens pochs días de distància van morir á Itàlia en Crispi y l' general Baratieri.

Qui 's ho havia de dir quan era l' primer president del Consell de ministres, y manava l' segon l' expedició enviada al Àfrica, á conquerir per Itàlia una colònia.

En Baratieri, militar expert, temia pendre la ofensiva contra 'ls negus de Abissinia que havia fet grans preparatius y l' esperava en posicions estratègiques inmillorables. Llavors sigué quan en Crispi envia l' següent telegrama al general Baratieri:

—Questa non e guerra, e tisi militare. (Aixó no es una guerra; es una tisi militar.

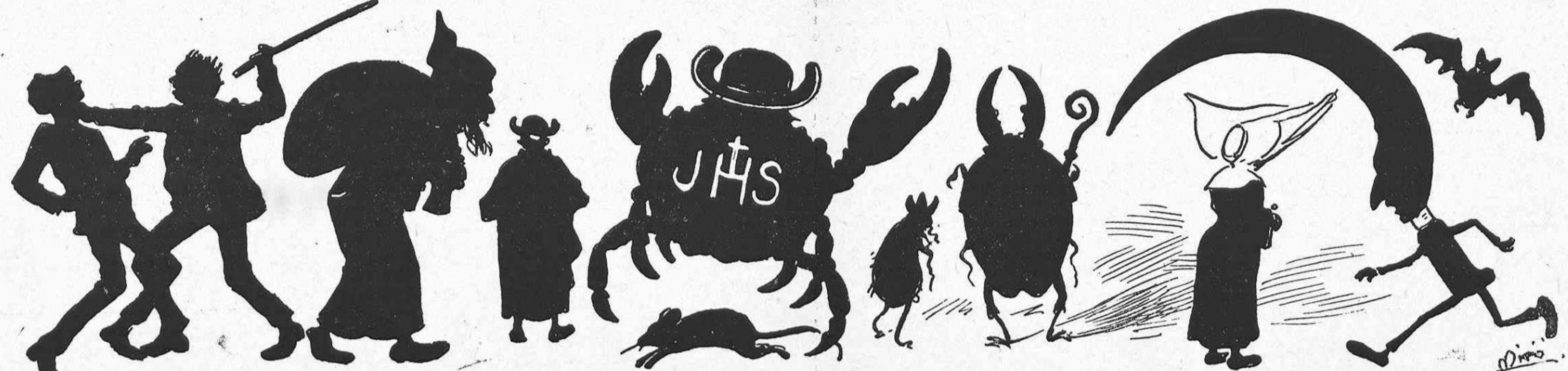
Picat en Baratieri en l' amor propi se llansá sobre l' enemic ab forsas molt inferiors á las de aquest y sigué bárbarament destrossat.

En Crispi vá caure per no aixecar-se may mes.

Ben al revés de 'n Sagasta y altres manos de la política monàrquica espanyola, que després de las grans catàstrofes per ells provocades encare galilejan.

Y en quant al general Baratieri, anà á ocultar á son país natal el desconsol causat per la desgracia, que anà minant la seva salut fins á produir-hi la mort.

Ben al revés de alguns generals espanyols que portan marcada la derrota sobre la mànegra del uniforme ab ascensos, sobre l' pit ab creus pensionades.

Al estiu tota cuca viu

A propòsit de la oruga

—No sé á quina família pot perteneixre, pero, desde luego, á cap de las nostras... Nosaltres no deixaríam ni 'l tronch.

Sens mes que fent aquest paralelo s'endavina que mentres Italia es un país que pot realse, per que á lo menos els homes públichs tenen una mica de vergonya, lo qu' es per Espanya no hi ha regeneració possible.

El general cristí acaba de publicar una nova memòria.

Ell y el país están en la mateixa tessitura. El país li dona recados. Y ell li dona *memorias* per escrit.

En Pidal, l'ex-carlí Pidal, desde Roma, ahont se troba desempenyant prop del Vaticà l'cárech d'embaixador d'Espanya, ha anat á Viareggio, residència oficial del rey de les húngaros.

No faltarà qui suposi que hi ha anat per pendre vistes.

Encare que lo mes probable es que s'hi haja dirigit per ensenyar la mà dreta al seu antich amo y senyor.

La mà que vá dir que s'hi tallaria avants de firmar la tolerància religiosa, consignada en la Constitució del any 76, y que avuy conserva encare pera cobrar tots els bons sous que se li presentin.

Als turchs de l'embaixada, segóns diuen, l'Espanya els ha agradat molt, tant que al embaixador se li atribueixen les següents paraules:

—Sembla talment que no m'haja mogut del meu país.

Ab mes rahó hauria pogut preferirlas si li haguesin ofert en espectacle unas quantas descàrgues de

mauser sobre una massa atapahida de traballadors (sistema Sagasta).

Llavors si que s'hauria entusiasmàt, preguntant: —¿Serán armenis, veritat, aquests homes de la brusa?

—No, senyor: —li haurian respost —son espanyols.

—En aquest cas —hauria acabat diuent —estéu mes adelantats que nosaltres en l'exercici de la barbarie: nosaltres exterminém als armenis; però als turchs els respectém.

Ben clar ho ha dit el ministre de Marina.

No cal que les grans potències s'esparverin al presenciar la concentració de totes les carregades veïllas que tenim en les costes del Cantàbric.

No s'tracta d'empedre maniobras que puguin alarmar á ningú, sino tan solzament de un simple passeig nàutich.

Jo ja m'ho pensava que á la poca esquadra que 'ns queda al últim l'enviarfam á passeig.

El general Weyler viatjant sempre.

Ja feya temps que no l'veyam; pero ara, ab l'ex-cusa de anar á Palma á inspecciónar les fortificacions militars s'allargarà fins á les seves propietats de Sant Quintí de Mediona.

Allí podrà tastar el verol.

Y nosaltres no duptén que li probarà molt, sobre tot si se l'empassa en dejú, perque després de tant temps de menjar sólit, el verol dels ceps es un lant de primera forsa.

¡Quí sab si al verol de Sant Quintí de Mediona

deurà la conservació de la séva existència l'futur dictador de aquesta Espanya embarrancada!

Moltas vegadas petites causas produheixen grans efectes.

¿Dofs que tens ganas de riure,
y vas al teatro? ¡Pavana!
¿Per qué no te 'n vas á veure
las maniobras de l'esquadra?

*
El Carlos V y 'l Pelayo
jugavan á fer proeses:
el Carlos V va anar d'oros
y 'l Pelayo, de costellas.

*
¿Que 't dongui diners per barcos?
No m'engallinarás pas.
No fa molt vareig donarte'n,
y 'hont son el barcos, veyam?

*
Un creuer feya maniobras
y un peix va cridar: ¡Molt bè!
Miro qui era 'l que això deya,
y 'justos!... Era un burret.

L. WAT

Caballers: Un vichu vivent, Un cap grós, Pel de Roca, Un sacrístà tronera, Res, pim, pum y Un colegial: Será per un' altra vegada.

Caballers: E. Zola y B., Un company de la goma, Ay-gua Frada, Noy de las mostras, Joan Borrell, Felip Barata y Enriqueta Molt... y Enrich M.: Recevez messieurs mes salutations plus sincères...

Caballers: J. M. de S., S. A. y C., Bianchi, M. M. M., A. Ll., E. C. y C., J. C. Ll., Joan Vía, Ricart A. Orriols, R. H. M. y Antoni dels Singlots: Rebut lo enviat y tantas gracies. —F. Berenguer R.: Comensa bé y acaba malament. —J. Asleib: Qualqu'uno, forse. —A. Riba: Això, per està bé, senyor Riba, un bon tres se n'hi faita. —Saloyam: La idea no cuaja. —Pepito Cap de Nina: La poesía està bé y té rahó en lo que diu. Anirà al Almanach. —J. Gratorol y Cortés: Els dos cantars més que dos cantars son dugas imprudències temeràries. —Joseph Barrufet: Si acas tota la gracia serà de la música. —Pere Alegre: En la seva composició hi ha quatre *hoi hoi* seguits que semblan quatre bombes de dinamita. —Miquel Rubies (Buenos Aires): Sentím lo que passa pero no 'ns en podèm fer *eco... líquid*. —L'apotecari d'Olot: L'acudit no en nou y 'ns el sonet es un horror. —F. F. V.: O això es del *Intermezzo* ó vestó està empapat d'aquest poema. L'esperit d'Heine traspàs al defora d'aquests octoslabos. —A. Kam-Hpá: La xarda es l'única cosa que va bé. —F. Jové y C.: Ni'l acudit ni l'epígrama li han de donar un tres de fama. —Joaquim Lacruz: Els dibuixos qu'envia son renecha á la espècie que no 'ns atrevim á publicar. —A. Ribas Ll.: Un dels epígramas y encare gracies. —Lluís C. Callico: Es molt difícil evititarlo; pero desculdi, que 'l tindràs present. Y gracias per l'adversità. —Antón Porta y Balco: Això no es un vers, això es una *sotise*. —Eduardito: *Adiós nena bonica, adiós per sempre més*. Vaja, passió bé tingui... —Joan Gubia: Li faltan condicions. —Ll. M. y C.: Adémés de las assonàncias que destrueixen la forma, el sonet careix d'enginy. —E. Vilaret: Es una cosa tan particular, d'una localitat tan petita! No li asseguro la publicació. —J. O. S. E.: El seu sonet es palla, no seràm nosaltres qui si 'l menji. Lo altre va. —Miquel Arimón: Això no es publicable. —J. Dalmau: Creyém qu' es autèntica. Ab tot veji si 'n troba alguna altra y 'ns la envia de regalo. —Tomás Guiu (a) Nanet: No va. —Joan Ribas: Tampoch. —Bolado purgant: No hem dit res. —Ploma y Tinte: No està pas bé. —Ruy de Gorch: Van.

Impremta de LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

Obra nueva — Acaba de publicarse**EL PROLETARIADO MILITANTE**

MEMORIAS DE UN INTERNACIONAL

POR

ANSELMO LORENZO

Un tomo en 8.º de 446 páginas.

Pesetas 3

Obra nova * Dilluns sortirà * Obra nova

AGENCIA DE MATRIMONIS

Humorada en vers, per C. GUMÀ

Ilustrada ab dibuixos de R. MIRÓ Y FOLGUERA

Preu: DOS RALETS per tot arreu

(Dilluns, dia 26, sortirà: dilluns)

Per última vegada recordem als nostres corresponents que si no han fet el *pedido* l'fassin immediatament, si volen rebre l'obra tan aviat com surti.